

Правопис и језичка култура

1. Означи речи које нису добро написане:

Издавачко предузеће „грађевинска књига“

Удружење грађана „Здрав Живот“

киплингов роман „Књига о џунгли“

Основна Школа „Радојев Домановић“

2. Дата реченица припада разговорном, неформалном стилу. Означи речи које су написане жаргонски.

Узео сам од ћалета фотоапарат и фотке су успеле супер.

3. У следећим реченицама налази се пет речи које припадају само неформалном говору. Означи те речи.

Јуче сам са кевом ишао на пијацу. Мислио сам да ће бити прави смор, али сам се преварио. Било је више него кул. Тамо сам срео Мику, лика из краја и његовог ортака.

4. Означи слово испред оне ситуације у којој је употреба формалног говора обавезна:

- а) писање састава о екскурзији;
- б) разговор ученика са родитељима о школи;
- в) писање молбе за полагање испита;

г) разговор ученика о екскурзији.

5. У свакој реченици означи реч која припада само неформалном говору:

Јуче сам се супер провела код Сање на рођендану.

Зар ти није досадно да толико дуго циркуаш тај сок?

Волим свог брата, он је права фаца.

6. Означи слово испред реченице у којој су све речи исправно написане.

а) Дали су ти на време дали програм за матурско вече?

б) Да ли су ти на време да ли програм за матурско вече?

в) Да ли су ти на време дали програм за матурско вече?

г) Дали су ти на време да ли програм за матурско вече?

7. Означи слово испред реченице која је написана према правописним правилима.

а) Говорио је не искрено са мном цело вече.

б) У најбоље урађеном задатку није било не правилности.

в) Плодови које смо убрали били су још увек не зрели.

г) Сви су одустали од игре не знајући где сам се сакрио.

8. Како се правилно пишу следећи бројеви?

44

128.

500

XII

9. У следећим реченицама означи речи које треба написати великим словом:

Недељу дана распуста Ђорђе је провео на Фрушкој гори обилазећи Фрушкогорске манастире. Тамо је сазнао да је после слома првог српског устанка, 1815. године, велики број устаника и калуђера из Студенице нашао уточиште у тим манастирима.

10. У следећој реченици означи речи које треба написати великим словом:

На телевизији је, поводом првомајских празника, репризиран филм емира Кустурице „Отац на службеном путу“, који је освојио златну палму на Канском фестивалу.

11. Упиши у реченицу запете где је то потребно.

На екскурзију сам понео новац сендвиче сокове и дискове.

12. У сваком пару речи подвучи ону реч која је исправно написана.

авијон – авион

бојица – боица

идеа – идеја

каиш – кајиш

који – кои

мајица – маица

13. Означи слово испред реченице у којој су све речи исправно написане.

а) Ана ми није рекла да не може да дође!

- б) Не показуј прстом на непознату особу!
- в) Не прија ми не слано јело!
- г) Незнам колико пута нисам донео задатак!

14. Додавањем префикса (из-, раз-, од-, под-) на дате глаголе долази до гласовних промена. Води рачуна о резултатима гласовних промена које се врше при спајању префикса са глаголом, па означи правописно коректан глагол.

из- + чепрати = _____ раз- + љутити = _____
од- + делити = _____ раз- + ширити = _____
под- + чинити = _____ ис- + причати = _____

15. Означи одговарајући облик речи која је дата у загради.

- а) Ја вучем, а они не _____ (вући). Ти можеш, а ја не _____ (моћи).
- б) Пожелео сам у _____ (честитка) свом пријатељу да његов тим поново заигра у Првој _____ (лига).
- в) На изложби је било много _____ (посетилац). Свим тим _____ (посетилац) сликар се посебно захвалио.

16. Означи слово испред реченице у којој је подвучени падежни облик правилно употребљен.

- а) Јуче сам био у град да купим нове ципеле.
- б) Нећу бити кући цело поподне.
- в) Деда је за доручак изнео сира, јаја и свежег хлеба.

г) Сваким даном вежбамо своју рецитацију за наступ.

17. Означи слово испред реченице у којој је подвучени падежни облик правилно употребљен.

- а) Писац је своју љубав за природом исказао док је обилазио целу земљу.
- б) На снежној падини или на обали мора осећамо чежњу за детињством.
- в) Дечја склоност за преувеличавањем доживљаја понекад изазове смех.
- г) Радници нису добили плату и то је био разлог за демонстрацијама.

18. Означи слово испред реченице у којој је подвучени глаголски облик правилно употребљен.

- а) Позвао би те да сам био код куће.
- б) Могли би да одете до игралишта.
- в) Помогао би ти да је знао одговор.
- г) Јавили би ти да смо имали телефон.

19. Означи један облик глагола требати који можемо употребити у реченици.

Ти _____ да се потрудиш ако желиш да успеш.

20. У сваком пару реченица означи ону реченицу која је написана бирократским језиком.

- а) Метеоролози очекују да ће захладнети. – Метеоролози очекују да ће се појавити период ниских температура.
- б) Вршимо услуге тапацирања намештаја. – Тапацирамо намештај.
- в) Немамо довољно финансијских средстава. – Немамо довољно новца.
- г) Цене су поново порасле. – Поново је дошло до раста цена.